

Ġabra tal-ġurisprudenza

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Awla Manja)

16 ta' Lulju 2020*

“Nuqqas ta' Stat li jwettaq obbligu – Artikolu 258 TFUE – Prevenzjoni tal-użu tas-sistema finanzjarja għall-finijiet tal-ħasil tal-flus u tal-finanzjament tat-terroriżmu – Direttiva (UE) 2015/849 – Assenza ta' traspożizzjoni u/jew ta' komunikazzjoni tal-miżuri ta' traspożizzjoni – Artikolu 260(3) TFUE – Talba għal kundanna għall-ħlas ta' somma f'daqqa”

Fil-Kawża C-550/18,

li għandha bħala suġġett rikors għal nuqqas ta' twettiq ta' obbligu taht l-Artikolu 258 u l-Artikolu 260(3) TFUE, ippreżentat fis-27 ta' Awwissu 2018

Il-Kummissjoni Ewropea, irrappreżentata minn T. Scharf, L. Flynn u G. von Rintelen, bħala aġenti,

rikorrenti,

vs

L-Irlanda, irrappreżentata minn G. Hodge, M. Browne u minn A. Joyce, bħala aġenti, assistiti minn G. Gilmore, BL, u minn P. McGarry, SC,

konvenuta,

sostnuta minn:

Ir-Repubblika tal-Estonja, irrappreżentata minn N. Grünberg, bħala aġent,

Ir-Repubblika Franciża, irrappreżentata minn A.-L. Desjonquères, B. Fodda u J.-L. Carré, bħala aġenti,

intervenjenti,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Awla Manja),

komposta minn K. Lenaerts, President, R. Silva de Lapuerta, Viċi President, A. Arabadjiev, A. Prechal, M. Vilaras, L. S. Rossi u I. Jarukaitis, Presidenti ta' Awla, M. Ilešič, J. Malenovský, L. Bay Larsen, T. von Danwitz, F. Biltgen (Relatur), A. Kumin, N. Jääskinen u N. Wahl, Imħallfin,

Avukat Ġenerali: E. Tanchev,

Reġistratur: M. Longar, Amministratur,

wara li rat il-proċedura bil-miktub u wara s-seduta tal-10 ta' Diċembru 2019,

* Lingwa tal-kawża: l-Ingliż.

wara li semgħet il-konklużjonijiet tal-Avukat Ġenerali, ippreżentati fis-seduta tal-5 ta' Marzu 2020,
tagħti l-preżenti

Sentenza

- 1 Permezz tar-rikors tagħha, il-Kummissjoni Ewropea titlob lill-Qorti tal-Ġustizzja:
  - tikkonstata li, billi ma adottatx, sa mhux iktar tard mis-26 ta' Ġunju 2017, il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi neċessarji sabiex tikkonforma ruħha mad-Direttiva (UE) 2015/849 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Mejju 2015 dwar il-prevenzjoni tal-użu tas-sistema finanzjarja għall-finijiet tal-ħasil tal-flus jew il-finanzjament tat-terroriżmu, li temenda r-Regolament (UE) Nru 648/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, u li tħassar id-Direttiva 2005/60/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u d-Direttiva tal-Kummissjoni 2006/70/KE (ĠU 2015, L 141, p. 73), jew, fi kwalunkwe każ billi ma kkomunikatx dawn id-dispożizzjonijiet lill-Kummissjoni, l-Irlanda naqset milli twettaq l-obbligi tagħha taht l-Artikolu 67(1) tad-Direttiva 2015/849;
  - timponi lil dan l-Istat Membru, konformement mad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 260(3) TFUE, il-pagament ta' penali ta' EUR 17 190.60, b'effett mid-data tal-għoti ta' din is-sentenza, minħabba nuqqas ta' twettiq tal-obbligu li tikkomunika l-miżuri ta' traspożizzjoni ta' din id-direttiva;
  - timponi lill-imsemmi Stat Membru, konformement mad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 260(3) TFUE, il-ħlas ta' somma f'daqqa, fuq il-bażi ta' ammont ta' EUR 4 701.20 *per diem* immultiplikat bin-numru ta' jiem li fihom jippersisti l-ksur, sugġett għall-kundizzjoni li s-somma f'daqqa minima ta' EUR 1 658 000 ma tinqabizx,
  - tikkundanna lill-Irlanda għall-ispejjeż.

Il-kuntest ġuridiku

- 2 Skont l-Artikolu 1(1) u (2) tad-Direttiva 2015/849:
  - “1. Din id-Direttiva timmira għall-prevenzjoni tal-użu tas-sistema finanzjarja tal-Unjoni għall-finijiet tal-ħasil tal-flus u l-finanzjament tat-terroriżmu.
  - 2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-ħasil tal-flus u l-finanzjament tat-terroriżmu jkunu projbiti.”
- 3 L-Artikolu 67 ta' din id-direttiva jipprevedi:
  - “1. L-Istati Membri għandhom idahhlu fis-seħh il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi meħtieġa biex jikkonformaw ma' din id-Direttiva sas-26 ta' Ġunju 2017. Huma għandhom immedjatament jikkomunikaw it-test ta' dawk il-miżuri lill-Kummissjoni.
  - Meta l-Istati Membri jadottaw dawk il-miżuri, dawn għandhom jirreferu għal din id-Direttiva jew ikunu akkumpanjati mit-tali referenza waqt il-pubblikazzjoni uffiċjali tagħhom. Il-metodi kif għandha issir tali referenza għandhom jiġu stabbiliti mill-Istati Membri.
  - 2. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-test tad-dispożizzjonijiet ewlenin tal-liġi nazzjonali li huma jadottaw fil-qasam kopert minn din id-Direttiva.”

4 Id-Direttiva 2015/849 giet emendata bid-Direttiva (UE) 2018/843 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Mejju 2018 li temenda d-[Direttiva 2015/849], u li temenda d-Direttivi 2009/138/KE u 2013/36/UE (ĠU 2018, L 156, p. 43). Id-Direttiva 2018/843 daħlet fis-seħħ fid-9 ta' Lulju 2018.

5 Skont il-punt 42 tal-Artikolu 1 tal-imsemmija direttiva:

“Id-Direttiva (UE) 2015/849 hija emendata kif ġej:

[...]

42) fl-Artikolu 67, il-paragrafu (1) huwa sostitwit b'dan li ġej:

‘1. L-Istati Membri għandhom idahhlu fis-seħħ il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi meħtieġa biex jikkonformaw ma' din id-Direttiva sas-26 ta' Ġunju 2017.

L-Istati Membri għandhom japplikaw l-Artikolu 12(3) mill-10 ta' Lulju 2020.

L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu r-reġistri msemmija fl-Artikolu 30 sal-10 ta' Jannar 2020 u r-reġistri msemmija fl-Artikolu 31 sal-10 ta' Marzu 2020 u l-mekkanizmi awtomatizzati ċentralizzati msemmija fl-Artikolu 32a sal-10 ta' Settembru 2020.

Il-Kummissjoni għandha tiżgura l-interkonnessjoni tar-reġistri msemmija fl-Artikoli 30 u 31, f'kooperazzjoni mal-Istati Membri, sal-10 ta' Marzu 2021.

L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw minnufih it-test tal-miżuri msemmija f'dan il-paragrafu lill-Kummissjoni.

Meta l-Istati Membri jadottaw dawk il-miżuri, dawn għandu jkun fihom referenza għal din id-Direttiva jew ikunu akkumpanjati minn referenza bħal din fil-mument tal-pubblikazzjoni uffiċjali tagħhom. Il-metodi kif issir din ir-referenza għandhom ikunu stabbiliti mill-Istati Membri.”

Il-proċedura prekontenzjuża u l-proċedura quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja

6 Fit-23 ta' Frar 2017, l-Irlanda nnotifikat il-European Union (Anti-Money Laundering: Beneficial Ownership of Corporate Entities) Regulations 2016 (Regolamenti tal-Unjoni Ewropea tal-2016 (Ġlieda Kontra l-Hasil tal-Flus: Proprjetà Effettiva tal-Kumpanniji)) bħala miżura ta' traspożizzjoni tad-Direttiva 2015/849. Skont il-Kummissjoni din il-miżura kienet tikkostitwixxi biss traspożizzjoni tal-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 30(1) tad-Direttiva 2015/849 u peress li l-Irlanda ma informatx lil din l-istituzzjoni dwar l-eżistenza ta' miżuri oħra adottati sabiex tikkonforma ruħha ma' din id-direttiva, il-Kummissjoni, fid-19 ta' Lulju 2017, baġtet ittra ta' intimazzjoni lil dan l-Istat Membru.

7 Ir-risposta tal-Irlanda tat-13 ta' Settembru 2017 kienet turi li, sa dik id-data, kienu għadhom qegħdin jiġu adottati miżuri ta' traspożizzjoni tal-imsemmija direttiva. Madankollu ma ġie pprovdut ebda abbozz ta' test leġislativ relatat mar-regolamenti abbozzati dwar it-trusts u l-istrutturi ta' ġestjoni kollettiva tal-assi.

8 Billi qieset li t-traspożizzjoni kompleta tad-Direttiva 2015/849 baqgħet ma seħhitx, fit-8 ta' Marzu 2018 il-Kummissjoni baġtet opinjoni motivata lill-Irlanda fejn stiednet lil dan l-Istat Membru jadotta l-miżuri neċessarji sabiex jikkonforma ruħu mar-rekwiziti ta' din id-direttiva f'terminu ta' xahrejn mid-data ta' riċeviment ta' din l-opinjoni.

- 9 L-Irlanda wiegħbet din l-opinjoni motivata permezz ta' ittra tal-4 ta' Mejju 2018 fejn informat lill-Kummissjoni li kien ġie ppreparat abbozz ta' att li kien jintegra d-Direttiva 2015/849 fil-leġiżlazzjoni nazzjonali u l-awtoritajiet Irlandiżi kienu qed jagħtu prijorità għolja hafna lill-adozzjoni tiegħu. Għalhekk, id-dibattitu parlamentari dwar l-abbozz ta' test diġà ppubblikat, u trażmess lill-Kummissjoni, kellu jibda fix-xahar ta' Mejju 2018.
- 10 Peress li l-Irlanda ma kinitx adottat il-miżuri nazzjonali neċessarji sabiex tiżgura t-traspożizzjoni tad-Direttiva 2015/849 u peress li lanqs ma kkomunikat dawn il-miżuri, il-Kummissjoni ppreżentat dan ir-rikors fejn talbet lill-Qorti tal-Ġustizzja tikkonstata n-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu allegat u li timponi fuq dan l-Istat Membru mhux biss il-ħlas ta' somma f'daqqa iżda wkoll pagament ta' penalità ta' kuljum.
- 11 Waqt is-seduta li nżammet fl-10 ta' Diċembru 2019, il-Kummissjoni informat lill-Qorti tal-Ġustizzja li kienet qed tiddeżisti parzjalment mir-rikors tagħha inkwantu ma kinitx qed titlob iżjed il-pagament ta' penalità ta' kuljum, għadarba din it-talba saret mingħajr skop b'riżultat tat-traspożizzjoni kompleta tad-Direttiva 2015/849 fid-dritt Irlandiż. Fl-istess waqt, hija ppreċiżat li l-ammont tas-somma f'daqqa, li għall-ħlas tiegħu hija talbet il-kundanna f'dan il-każ, kien jammonta għal EUR 2 766 992 u kien ikopri l-perijodu mis-27 ta' Ġunju 2017 sat-2 ta' Diċembru 2019.
- 12 Permezz ta' deċiżjonijiet tal-President tal-Qorti tal-Ġustizzja tat-12 u l-11 ta' Frar 2019, ir-Repubblika tal-Estonja u r-Repubblika Franciża, rispettivament, tħallew jintervjenu insostenn tal-Irlanda.

Fuq ir-rikors

Fuq in-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu taħt l-Artikolu 258 TFUE

L-argumenti tal-partijiet

- 13 Skont il-Kummissjoni, billi ma adottatx, sa mhux iktar tard mis-26 ta' Ġunju 2017, il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi neċessarji sabiex tikkonforma ruħha mad-Direttiva 2015/849 jew, fi kwalunkwe każ, billi ma kkomunikatilhiex dawn id-dispożizzjonijiet, l-Irlanda naqset milli twettaq l-obbligi tagħha taħt l-Artikolu 67 ta' din id-direttiva.
- 14 Fil-fatt, fid-data tal-preżentata ta' dan ir-rikors, minbarra informazzjoni dwar il-miżuri adottati sabiex tiżgura t-traspożizzjoni tal-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 30(1) tad-Direttiva 2015/849, il-Kummissjoni ma rċeviet ebda indikazzjoni oħra min-naħa tal-Irlanda li tippermetti li jiġi kkunsidrat li din id-direttiva kienet giet trasposta fid-dritt Irlandiż.
- 15 Fir-rigward, tal-allegati miżuri nazzjonali ta' traspożizzjoni tad-Direttiva 2015/849 innotifikati wara l-preżentata tar-rikors u li għalihom tirreferi l-Irlanda fir-risposta tagħha, il-Kummissjoni tirrikonoxxi li, permezz tal-komunikazzjoni, fid-29 ta' Novembru 2018, ta' numru ta' miżuri ta' traspożizzjoni ta' din id-direttiva, l-Irlanda fil-fatt ittrasponiet hafna minnha. Madankollu, fid-data tal-preżentata tar-replika, kien għad fadal xi lakuni fir-rigward tat-tieni subparagrafu tal-Artikolu 30(1) u tal-Artikolu 30(2) u (7), tal-Artikolu 31(1) sa (3) u (7), tal-Artikolu 47(2) u (3), tal-Artikolu 48(5) sa (9), tal-Artikolu 61(3) u tal-Artikolu 62(2) tal-imsemmija direttiva.
- 16 Barra minn hekk il-Kummissjoni kkonfutat l-allegazzjoni li d-Direttiva 2015/849 hija biss sempliċi aġġornament, mogħnija b'modifiki, tad-Direttiva 2005/60/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ottubru 2005 dwar il-prevenzjoni ta' l-użu tas-sistema finanzjarja għall-iskop tal-money laundering u l-finanzjament tat-terroriżmu (ĠU 2005, L 309, p. 15, rettifika fil-ĠU 2006, L 114, p. 102), diġà trasposti fid-dritt Irlandiż. Jidher li d-Direttiva 2015/849 tikkostitwixxi żvilupp sinjifikattiv tar-regoli tal-Unjoni fil-qasam tal-ġlieda kontra l-ħasil tal-flus meta mqabbel mad-dispożizzjonijiet

tad-Direttiva 2005/60 peress li, b'mod partikolari, id-Direttiva 2015/849 twessa' l-kamp ta' applikazzjoni tar-regoli fil-qasam tal-ġlieda kontra l-ħasil tal-flus billi testendi minn diversi naħat il-kunċett ta' "entitajiet marbutin b'obbligu" li huma suġġetti għal dawn ir-regoli. Hija tipprevedi esplicitament l-inkluzjoni tal-ksur fiskali kriminali fil-lista ta' ksur prinċipali fil-qasam tal-ħasil tal-flus u testendi d-definizzjoni tal-persuni politikament esposti biex fiha tinkludi ċ-ċittadini nazzjonali. Din id-direttiva tidher li ssib is-sors tagħha f'agġornament tal-ambjent legiżlattiv fil-qasam tal-ħasil tal-flus u tirrifletti dan il-kuntest. Barra minn hekk, matul il-proċedura prekontenzjuża, l-Irlanda qatt ma nnotifikat l-icken miżura nazzjonali ta' traspożizzjoni tad-Direttiva 2005/60 fil-kuntest tat-traspożizzjoni tad-Direttiva 2015/849 u lanqas ma pprovdiet tabella ta' korrispondenza li turi r-rilevanza ta' tali miżuri nazzjonali u li tispjega r-rabta bejn dawn il-miżuri u d-dispożizzjonijiet ta' din id-direttiva.

- 17 F'dan ir-rigward il-Kummissjoni tfakkar li skont il-ġurisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja, minn naħa, huma l-Istati Membri li għandhom jadottaw att pożittiv ta' traspożizzjoni meta, kif tagħmel id-Direttiva 2015/849 fl-Artikolu 67 tagħha, direttiva timponi espressament lill-Istati Membri jiżguraw li d-dispożizzjonijiet neċessarji għall-implimentazzjoni tagħha jinkludu riferiment għaliha jew ikunu jinkludu tali riferiment waqt il-pubblikazzjoni uffiċjali tagħhom. Min-naħa l-oħra, id-dispożizzjonijiet ta' direttiva għandhom jiġu implimentati b'saħħa vinkolanti inkontestabbli u bl-ispeċifità, il-preċiżjoni u ċ-ċarezza meħtieġa, sabiex jiġi ssodisfatt ir-rekwiżit ta' ċertezza legali li jeħtieġ li, fil-każ fejn id-direttiva inkwistjoni jkollha l-għan li toħloq drittijiet għall-individwi, il-benefiċjarji jitqiegħdu f'pożizzjoni li jkunu jafu dawn id-drittijiet kollha. Issa, f'dan il-każ, fl-iskadenza tat-terminu f'fissat fl-opinjoni motivata tat-8 ta' Marzu 2018, dawn ir-rekwiżiti ma ġewx osservati.
- 18 L-Irlanda tqis li r-rikors tal-Kummissjoni għandu jiġi miċhud peress li sa mid-29 ta' Novembru 2018 hija ssodisfat l-obbligi previsti fl-Artikolu 67 tad-Direttiva 2015/849. Għalhekk hija tispjega li bid-dhul fis-seħh, fis-26 ta' Novembru 2018, tal-Criminal Justice (Money Laundering and Terrorist Financing) (Amendment) Act 2018 (Liġi tal-2018 dwar il-Ġustizzja Kriminali (Ħasil tal-Flus u Finanzjament tat-Terroriżmu (Emenda), iktar 'il quddiem il-"Liġi tal-2018") u l-adozzjoni tal-Criminal Justice (Money Laundering and Terrorist Financing) Act 2010 (Section 25) (Prescribed Class of Designated Person) Regulations 2018 (Regolamenti tal-2018 dwar il-Liġi tal-2010 dwar il-Ġustizzja Kriminali (Ħasil tal-Flus u Finanzjament tat-Terroriżmu) (Artikolu 25) (Kategorija Legiżlattiva ta' Persuni Kkonċernati)), hija żgurat it-traspożizzjoni kompleta tad-Direttiva 2015/849.
- 19 Madankollu l-Irlanda ssostni li d-Direttiva 2015/849 semplicement tagġorna b'mod estensiv, permezz ta' emendamenti, id-dispożizzjonijiet tat-Tielet Direttiva dwar il-Ħasil tal-Flus, jiġifieri d-Direttiva 2005/60. Issa, l-ewwel tliet direttivi dwar il-ħasil tal-flus kienu ġew trasposti mil-legiżlazzjoni Irlandiża li kienet għadha fis-seħh, b'mod partikolari permezz tal-Criminal Justice (Money Laundering and Terrorist Financing) Act 2010 (Liġi tal-2010 dwar il-Ġustizzja Kriminali (Ħasil tal-Flus u Finanzjament tat-Terroriżmu), iktar 'il quddiem il-"Liġi tal-2010"). Din tal-aħħar tkopri parti kbira mir-rekwiżiti fundamentali tad-Direttiva 2015/849, b'tali mod li, anki mingħajr l-emendi legiżlattivi introdotti mil-Liġi tal-2018, il-Liġi tal-2010 diġà tinkludi 122 artikoli, li minnhom 85 jirrigwardaw l-entitajiet suġġetti u l-obbligi li bihom huma marbuta. Issa, in-numru sinjifikanti ta' miżuri ta' traspożizzjoni diġà fis-seħh marbuta mas-sensiela ta' direttivi dwar il-ħasil tal-flus ma huwix rifless fir-rikors.
- 20 L-Irlanda kkomunikat ukoll lill-Kummissjoni, fit-23 ta' Frar 2017, ir-Regolamenti tal-2016 imsemmija fil-punt 6 ta' din is-sentenza. Dawn ir-regolamenti jagħtu effett lill-obbligu magħmul mid-Direttiva 2015/849 li l-impriżi u l-entitajiet ġuridiċi oħra stabbiliti fl-Istat Membru kkonċernat jiġu obbligati jiksbu u jzommu informazzjoni xierqa, attwali u eżatta dwar il-benefiċjarji effettivi. Issa, id-dispożizzjonijiet introdotti mill-imsemmija regolamenti jikkostitwixxu miżura ta' traspożizzjoni importanti ta' din id-direttiva.

- 21 Ma dawn il-miżuri għandhom jingħaddu l-Liġi tal-2018, li tintroduċi emendi għal-Liġi tal-2010. L-Irlanda ssostni li l-adozzjoni tal-Liġi tal-2018 teħtieġ proċedura ta' traspożizzjoni itwal sabiex tiġi ggarantita l-effettività tad-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 2015/849, li hija tat prijorità għall-adozzjoni tal-Proposta ta' liġi ta' traspożizzjoni ta' din id-direttiva u li din il-proposta kienet diġà tinsab fi stadju avvanzat tal-proċedura leġiżlattiva meta l-Kummissjoni ppreżentat ir-rikors preżenti.
- 22 L-Irlanda żżid li ċertu numru ta' dispożizzjonijiet tad-Direttiva 2015/849 ma jirrikjeddu ebda miżura ta' traspożizzjoni.
- 23 Għalhekk, filwaqt li tirrikonoxxi li t-traspożizzjoni ta' ċerti dispożizzjonijiet tad-Direttiva 2015/849 kienet nieqsa sa meta dahlet fis-sehħ il-Liġi tal-2018 fis-26 ta' Novembru 2018, l-Irlanda, minn naħa, tqis li ma jstax jiġi sostnut, kif tagħmel il-Kummissjoni, li, fid-data tal-preżentata ta' dan ir-rikors, il-parti l-kbira ta' din id-direttiva ma kinitx trasposta fid-dritt Irlandiż u, min-naħa l-oħra, issostni li nnotifikat lill-Kummissjoni t-traspożizzjoni parzjali tal-imsemmija direttiva qabel l-iskadenza tat-terminu previst fl-Artikolu 67(1) tagħha.
- 24 Fir-rigward tal-lakuni fit-traspożizzjoni tad-Direttiva 2015/849 li allegatament issussistew wara d-dhul fis-sehħ, fis-26 ta' Novembru 2018, tal-Liġi tal-2018, l-Irlanda ssostni, għal dak li jikkonċerna d-dispożizzjonijiet tat-tieni subparagrafu tal-Artikolu 30(1) u tal-Artikolu 30(2) u (7), kif ukoll tal-Artikolu 31(1) sa (3) u (7) ta' din id-direttiva, li hija kienet qieset li t-terminu għat-traspożizzjoni tagħhom kien ġie estiż bl-emenda tal-Artikolu 67(1) tal-imsemmija direttiva permezz tad-Direttiva 2018/843. Fi kwalunkwe każ, uħud minn dawn id-dispożizzjonijiet diġà kienu ġew kompletament jew parzjalment trasposti fid-dritt nazzjonali permezz tal-Liġi tal-2010.
- 25 Fil-każ tal-Artikolu 47(2) tad-Direttiva 2015/849, dan l-Istat Membru jsostni li l-Liġi tal-2018 introduċiet dispożizzjonijiet relatati mar-reġistrazzjoni tal-uffiċċji għat-tisrif taċ-ċekkijiet, iżda, peress li ebda uffiċċju bħal dawn ma kien irreġistrat fit-territorju tagħha, hija ma qisix li kien utli li tadotta dispożizzjoni dwar il-kompetenza u l-onorabbiltà marbuta mal-uffiċċji għat-tisrif taċ-ċekkijiet.
- 26 Fir-rigward tal-Artikolu 47(3) tad-Direttiva 2015/849, l-Irlanda tfakkar li, fit-tabella ta' korrisondenza kkomunikata bil-Liġi tal-2018, hija indikat iċ-ċirkustanza li l-korpi professjonali kkonċernati jissottomettu lill-membri tagħhom għal verifika marbuta mal-kundanni kriminali. Fil-fatt, fir-rigward tal-entitajiet imsemmija f'din id-dispożizzjoni, ġie stabbilit li l-awdituri, in-nutara u l-membri tal-professjonijiet legali indipendenti għandhom kollha jkunu membri tal-korpi professjonali kkonċernati u, f'din il-kapaċità, huma suġġetti għal verifika marbuta mal-kundanni kriminali. Għalhekk, l-osservanza tal-obbligi li jirriżultaw mill-Artikolu 47(3) ta' din id-direttiva hija żgurata.
- 27 Għal dak li jikkonċerna l-Artikolu 48(5) sa (9) tad-Direttiva 2015/849, l-Irlanda ssostni li dawn id-dispożizzjonijiet ma jirrikjeddu l-impożizzjoni ta' obbligi partikolaru fi hdan dispożizzjonijiet legali speċifiċi. Jekk jitqies li tali obbligi jirriżultaw mill-paragrafi (5) sa (8) ta' dan l-artikolu, l-Irlanda qisithom bħala sekondarji u aċċessorji meta mqabbla mal-funzjonijiet generali tal-awtoritajiet kompetenti li huma stabbiliti fl-Artikolu 63 tal-Liġi tal-2010. Peress li d-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 48(9) ta' din id-direttiva huma, min-natura tagħhom, fakultattivi, huma ma jkunux jirrikjeddu miżura distinta ta' traspożizzjoni.
- 28 Fir-rigward tal-Artikolu 61(3) tad-Direttiva 2015/849, l-Irlanda ssostni li l-Artikolu 54 tal-Liġi tal-2010, kif emendat permezz tal-Artikolu 26 tal-Liġi tal-2018, jinkludi obbligi li għalihom huma suġġetti l-persuni msemmija minn din id-dispożizzjoni. Il-protezzjoni tal-whistleblowers, li għalihom tirreferi l-Kummissjoni fir-replika tagħha, hija, min-naħa tagħha, irregolata mil-leġiżlazzjoni nazzjonali eżistenti, jiġifieri l-Protected Disclosures Act 2014 (il-Liġi tal-2014 dwar l-Iżvelar Protett).
- 29 Fir-rigward tal-Artikolu 62(2) tad-Direttiva 2015/849, dan l-Istat Membru jsostni li t-traspożizzjoni tiegħu hija pprovdata permezz tal-leġiżlazzjoni eżistenti għaladarba huwa l-Bank Ċentrali tal-Irlanda li, fuq il-bażi tal-Fitness and Probity Standards (code issued under Section 50 of the Central Bank

Reform Act 2010) (Regoli ta' Onorabbiltà u ta' Kompetenza (kodiċi adottat bis-saħħa tal-Artikolu 50 tal-Liġi tal-2010 dwar ir-Riforma tal-Bank Ċentrali)) adottati minn dan il-bank matul is-sena 2014, jimponi sanzjonijiet amministrattivi.

Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti tal-Ġustizzja

- 30 Skont ġurisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja, l-eżistenza ta' nuqqas ta' twettiq ta' obbligu għandha tiġi evalwata skont kif kienet is-sitwazzjoni tal-Istat Membru meta skada t-terminu stabbilit fl-opinjoni motivata, b'tali mod li l-bidliet li seħhew sussegwentement ma jistgħux jittiehdu inkunsiderazzjoni mill-Qorti tal-Ġustizzja (sentenzi tat-30 ta' Jannar 2002, Il-Kummissjoni vs Il-Greċja, C-103/00, EU:C:2002:60, punt 23; tat-18 ta' Ottubru 2018, Il-Kummissjoni vs Ir-Rumanija, C-301/17, mhux ippubblikata, EU:C:2018:846, punt 42, u tat-8 ta' Lulju 2019, Il-Kummissjoni vs Il-Belġju (Artikolu 260(3) – Networks b'veloċità għolja), C-543/17, EU:C:2019:573, punt 23).
- 31 Barra minn hekk il-Qorti tal-Ġustizzja ddecidiet numru ta' drabi li għalkemm direttiva tipprevedi espressament l-obbligu għall-Istati Membri li jiżguraw li d-dispożizzjonijiet neċessarji għall-implimentazzjoni tagħha jinkludu riferiment għal din id-direttiva jew li jinkludu tali riferiment waqt il-pubblikazzjoni uffiċjali tagħhom, fi kwalunkwe każ huwa neċessarju li l-Istati Membri jadottaw att pożittiv ta' traspożizzjoni tad-direttiva inkwistjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tas-27 ta' Novembru 1997, Il-Kummissjoni vs Il-Ġermanja, C-137/96, EU:C:1997:566, punt 8; tat-18 ta' Diċembru 1997, Il-Kummissjoni vs Spanja, C-360/95, EU:C:1997:624, punt 13, u tal-11 ta' Ġunju 2015, Il-Kummissjoni vs Il-Polonja, C-29/14, EU:C:2015:379, punt 49).
- 32 F'dan il-każ, il-Kummissjoni bagħtet l-opinjoni motivata tagħha lill-Irlanda fit-8 ta' Marzu 2018, b'tali mod li t-terminu ta' xahrejn li kien stabbilit fiha kien jiskadi fit-8 ta' Mejju 2018. Għaldaqstant huwa fid-dawl tal-qagħda tal-leġiżlazzjoni interna fis-seħh f'dik id-data li jehtieg li jiġi mistharreġ jekk in-nuqqas allegat jeżistix jew le (ara, b'analogija, is-sentenza tat-8 ta' Lulju 2019, Il-Kummissjoni vs Il-Belġju (Artikolu 260(3) TFUE – Networks b'veloċità għolja), C-543/17, EU:C:2019:573, punt 24 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 33 F'dan ir-rigward, minn naħa, mit-twegiba tal-Irlanda tal-4 ta' Mejju 2018 jirriżulta li, f'din id-data, u minkejja l-adozzjoni ta' miżura nazzjonali li tittrasponi l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 30(1) tad-Direttiva 2015/849, ma kinitx saret traspożizzjoni kompleta ta' din id-direttiva fid-dritt nazzjonali. Issa, huwa paċifiku li din is-sitwazzjoni ma kinitx inbidlet fit-8 ta' Mejju 2018, fejn il-miżuri li, anki skont l-Irlanda, kienu neċessarji sabiex jiżguraw it-traspożizzjoni sħiħa tal-imsemmija direttiva ġew ikkomunikati lill-Kummissjoni biss fid-29 ta' Novembru 2018.
- 34 Min-naħa l-oħra, huwa paċifiku li, minbarra l-miżura li tiżgura t-traspożizzjoni tal-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 30(1) tad-Direttiva 2015/849, il-miżuri nazzjonali l-oħra li l-Irlanda tqis li jiżguraw, hawnhekk, traspożizzjoni parzjali ta' din id-direttiva fl-iskadenza tat-terminu ffissat fl-opinjoni motivata tat-8 ta' Marzu 2018 mhux biss ma ġew ikkomunikati lill-Kummissjoni f'dan ir-rigward, iżda barra minn hekk, kuntrarjament għal dak li jipprovdni l-Artikolu 67 tal-istess direttiva, ma jinkludu ebda riferiment għaliha.
- 35 Għalhekk il-miżuri inkwistjoni ma jistgħux jitqiesu li jikkostitwixxu att pożittiv ta' traspożizzjoni fis-sens tal-ġurisprudenza msemmija fil-punt 31 ta' din is-sentenza.
- 36 Barra minn hekk, jehtieg semplicement li jiġi kkonstatat li l-miżuri nnotifikati fid-29 ta' Novembru 2018 kif ukoll fit-30 ta' Jannar, is-27 ta' Marzu, is-27 ta' Novembru u t-3 ta' Diċembru 2019 ġew adottati u daħlu fis-seħh sew wara l-iskadenza tat-terminu ffissat fl-opinjoni motivata tat-8 ta' Marzu 2018, fejn għalhekk, fi kwalunkwe każ, dawn ma jistgħux jittiehdu inkunsiderazzjoni sabiex tiġi mistharrġa l-eżistenza tan-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu allegat fi tmiem dan it-terminu.

- 37 Għaldaqstant jeħtieġ li jiġi konkluż li, fl-iskadenza tat-terminu ffissat fl-imsemmija opinjoni motivata, l-Irlanda la kienet adottat il-miżuri kollha neċessarji sabiex tiżgura t-traspożizzjoni tad-Direttiva 2015/849 u lanqas, għalhekk, ma kienet ikkomunikat dawn il-miżuri ta' traspożizzjoni lill-Kummissjoni.
- 38 Għalhekk, hemm lok li jiġi kkonstatat li, billi ma adottatx, fl-iskadenza tat-terminu mogħti fl-opinjoni motivata tat-8 ta' Marzu 2018, il-ligijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi kollha neċessarji sabiex tikkonforma ruħha mad-Direttiva 2015/849 u, għalhekk, billi ma kkomunikatx dawn id-dispożizzjonijiet lill-Kummissjoni, l-Irlanda naqset milli twettaq l-obbligi tagħha taħt l-Artikolu 67 ta' din id-direttiva.

Fuq in-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu taħt l-Artikolu 260(3) TFUE

Fuq l-applikazzjoni tal-Artikolu 260(3) TFUE

– L-argumenti tal-partijiet

- 39 Skont il-Kummissjoni, l-Artikolu 260(3) TFUE ġie introdott bit-Trattat ta' Lisbona bil-għan li jsaħħah id-dispożittiv ta' sanzjoni precedentement stabbilit bit-Trattat ta' Maastricht. Fid-dawl tan-natura ġdida ta' din id-dispożizzjoni u tal-ħtieġa li tiġi pprezervata t-trasparenza u ċ-ċertezza legali, din l-istituzzjoni adottat il-Komunikazzjoni intitolata "Implimentazzjoni tal-Artikolu 260(3) tat-TFUE" (ĠU 2011, C 12, p. 1, iktar 'il quddiem il-"Komunikazzjoni tal-2011").
- 40 Din id-dispożizzjoni għandha l-għan li tħajjar b'mod iktar qawwi lill-Istati Membri sabiex jittrasponu d-direttivi fit-termini ffissati mil-legiżlatur tal-Unjoni u sabiex jiggerantixxu l-applikazzjoni tal-legiżlazzjoni tal-Unjoni.
- 41 Il-Kummissjoni tqis li l-Artikolu 260(3) TFUE japplika kemm fil-każ ta' assenza totali ta' komunikazzjoni tal-miżuri ta' traspożizzjoni ta' direttiva kif ukoll fil-każ ta' komunikazzjoni parzjali ta' dawn il-miżuri.
- 42 Barra minn hekk, din l-istituzzjoni tqis li, peress li l-Artikolu 260(3) TFUE jsemmi n-nuqqas ta' Stat Membru mill-obbligu tiegħu li jikkomunika "miżuri li jittrasponu direttiva", din id-dispożizzjoni ma tapplikax biss f'każ ta' assenza ta' notifika tal-miżuri nazzjonali ta' traspożizzjoni ta' direttiva, iżda wkoll fil-każ li Stat Membru ma jkunx adotta tali miżuri. Interpretazzjoni purament formalista ta' din id-dispożizzjoni, li skontha din tal-aħħar kienet intiża biss biex tiżgura n-notifika effettiva tal-miżuri nazzjonali, ma tkunx tiggerantixxi traspożizzjoni rilevanti tad-dispożizzjonijiet kollha tad-direttiva inkwistjoni u tipprekludi kull effett utli mill-obbligu ta' traspożizzjoni tad-direttivi fid-dritt nazzjonali.
- 43 F'dan il-każ, qieghed jiġi ssanzjonat speċifikament in-nuqqas ta' adozzjoni u ta' pubblikazzjoni kif ukoll, għaldaqstant, in-nuqqas ta' komunikazzjoni lill-Kummissjoni, mill-Irlanda, tad-dispożizzjonijiet legali kollha neċessarji sabiex tiġi żgurata t-traspożizzjoni tad-Direttiva 2015/849 fid-dritt nazzjonali.
- 44 Fir-rigward tal-argumenti mressqa mill-Irlanda sabiex tikkontesta l-applikabbiltà tal-Artikolu 260(3) TFUE għall-każ inkwistjoni, il-Kummissjoni tosserva, qabel kollox, li din id-dispożizzjoni għandha kamp ta' applikazzjoni speċifika u ma hijiex ikkonċepita bħala deroga għal regola ġenerali, b'tali mod li ma għandhiex tiġi interpretata b'mod strett. It-traspożizzjoni, fil-ħin, tad-direttivi fid-dritt nazzjonali hija ta' importanza fundamentali u l-imsemmija dispożizzjoni għandha preċiżament bħala għan li tiżgura li jiġi osservat it-terminu ta' traspożizzjoni tagħhom.

- 45 Sussegwentement, il-Kummissjoni ssostni li tista' ssir distinzjoni ċara bejn il-kunċetti ta' "traspożizzjoni kompleta", minn naħa, u ta' "traspożizzjoni korretta", min-naħa l-oħra. Il-konstatazzjoni, mill-Kummissjoni, tal-eżistenza ta' lakuni fit-traspożizzjoni ta' direttiva fid-dritt nazzjonali b'ebda mod ma tfisser li l-Kummissjoni wettqet sħarriġ dwar il-konformità tad-dispożizzjonijiet nazzjonali eżistenti ma' din id-direttiva. Dan ikun wisq iktar minnu meta, bħal f'dan il-każ, l-Istat Membru li jkun naqas jammetti huwa stess li t-traspożizzjoni tad-direttiva inkwistjoni fid-dritt nazzjonali għadha parzjalment nieqsa. Barra minn hekk, fid-dawl tal-għan tal-Artikolu 260(3) TFUE, hekk kif speċifikat mill-Qorti tal-Ġustizzja fis-sentenza tagħha tat-8 ta' Lulju 2019, Il-Kummissjoni vs Il-Belġju (Artikolu 260(3) – Networks b'velocità għolja), C-543/17, EU:C:2019:573), l-applikazzjoni ta' din id-dispożizzjoni ma hijiex limita biss għall-każijiet ta' assenza totali ta' traspożizzjoni.
- 46 Barra minn hekk, il-Kummissjoni tiċhad l-argument li f'dan il-każ hija aġixxiet b'mod sproporzjonat billi pproponiet sanzjonijiet finanzjarji u naqset mill-obbligi li jirriżultaw mid-dmir ta' kooperazzjoni leali previst fl-Artikolu 4(3) TUE. F'dan ir-rigward, hija tenfasizza li qatt ma kkontestat il-fatt li l-Irlanda aġixxiet *in bona fide* u kienet ikkooperat legalment. Barra minn hekk, ma hemmx lok li tiġi eżaminata l-applikabbiltà tal-Artikolu 260(3) TFUE fid-dawl tal-*bona fide* tal-Istat Membru kkonċernat għaladarba huwa paċifiku li l-Irlanda kienet damet biex tadotta l-istrument prinċipali ta' dritt nazzjonali li hija kienet għazlet sabiex iġġib fis-seħħ il-parti l-kbira tad-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 2015/849, jiġifieri l-Liġi tal-2018. Dan l-approċċ huwa bil-wisq iktar meħtieġ inkwantu l-għan innifsu tal-Artikolu 260(3) TFUE huwa li l-Istati Membri jiġu mħajjra jittrasponu fil-ħin id-dispożizzjonijiet ta' direttiva. Ma hemmx lok li wieħed jibża' li l-Istati Membri jipprivileġġjaw l-osservanza tat-terminu ta' traspożizzjoni tad-direttivi għad-detriment tal-kwalità ta' din it-traspożizzjoni għaladarba l-leġiżlatur tal-Unjoni ppreveda t-termini neċessarji sabiex tiġi ggarantita traspożizzjoni ta' kwalità u ha dawn il-parametri inkunsiderazzjoni meta ġie biex jagħzel id-data ta' traspożizzjoni ffixxata mid-direttivi. Barra minn hekk, il-Qorti tal-Ġustizzja ddecidiet li jekk jirriżulta li t-terminu għall-implimentazzjoni ta' direttiva huwa qasir wisq, l-uniku rimedju kompatibbli mad-dritt tal-Unjoni jikkonsisti, għall-Istat Membru, li jieħu l-inizjattivi xierqa bil-għan li jikseb proroga eventwali ta' dan it-terminu deċiża mill-istituzzjoni kompetenti.
- 47 Fl-aħħar nett, il-Kummissjoni żżid li d-deċiżjoni tagħha li titlob sistematikament l-impożizzjoni ta' sanzjoni finanzjarja b'applikazzjoni tal-Artikolu 260(3) TFUE ma tistax tinftiehem bħala ammissjoni min-naħa tagħha li teżercita s-setgħa diskrezzjonali tagħha. Fil-fatt, fil-punt 16 tal-Komunikazzjoni tal-2011, hija tidher li ħadet espliċement inkunsiderazzjoni l-fatt li l-imsemmija dispożizzjoni tagħtiha setgħa diskrezzjonali wiesgħa, analoga għas-setgħa diskrezzjonali fir-rigward ta' jekk għandhiex tagħti bidu jew le għal proċedura ta' ksur skont l-Artikolu 258 TFUE. B'hekk, id-deċiżjoni politika li tirrikorri, bħala prinċipju, għall-istrument previst fl-Artikolu 260(3) TFUE fil-kawżi kollha dwar in-nuqqasijiet ta' twettiq ta' obbligu koperti minn din id-dispożizzjoni kienet ġiet adottata fl-eżercizzju tas-setgħa diskrezzjonali tagħha. Filwaqt li l-Kummissjoni ma teskludix li jistgħu jirriżultaw każijiet partikolari fejn jidhrilha li talba għal sanzjoni taħt l-imsemmija dispożizzjoni ma tkunx xierqa, hija tippreċiża li dan ma huwiex il-każ hawnhekk.
- 48 F'dan ir-rigward, il-Kummissjoni tikkontesta l-argument tal-Irlanda u tal-Istati Membri intervenjenti li hija tidher li qed tibbaża t-talba tagħha għal impożizzjoni ta' sanzjoni pekunjarja fil-konfront ta' Stat Membru fuq l-aġir ta' Stati Membri oħra. Għall-kuntrarju, skont il-metodu ta' kalkolu applikat, hija tieħu hsieb li tipproponi sanzjonijiet adattati għal ksur speċifiku u l-fatt li stabbilixxiet qafas ġenerali li jippermettilha tapplika, b'mod mhux diskriminatorju, il-metodu tagħha f'kull każ individwali ma għandux jinvalida din il-konkluzjoni.
- 49 Filwaqt li tammetti li hija kienet ittrasponiet biss parzjalment id-Direttiva 2015/849 mal-iskadenza tat-terminu ffixxat fl-opinjoni motivata, l-Irlanda tikkontesta l-applikazzjoni tal-Artikolu 260(3) TFUE f'dan il-każ.

- 50 Insostenn tal-pożizzjoni tiegħu, dan l-Istat Membru jsostni, b'mod partikolari, li, mid-29 ta' Novembru 2018, huwa kien ittraspona kompletament id-Direttiva 2015/849, filwaqt li, fl-opinjoni tal-Kummissjoni huwa biss mit-3 ta' Diċembru 2019 li giet ipprovduta għal kollox it-traspożizzjoni ta' din id-direttiva fid-dritt Irlandiż. L-argument tal-Kummissjoni dwar il-perijodu ta' wara s-26 ta' Novembru 2018 jistrieħ fuq analiżi kwalitattiva tat-traspożizzjoni tal-imsemmija direttiva, liema fatt juri li huwa diffiċli li ssir distinzjoni bejn “traspożizzjoni kompleta” ta' direttiva u “traspożizzjoni inkorretta” tagħha. F'tali każ, Stat Membru ma jkunx f'pożizzjoni li jsir jaf jekk nuqqas ta' twettiq ta' obbligu speċifiku jaqax jew le taht il-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 260(3) TFUE u, fl-affermattiv, matul liema perijodu ppersista dan in-nuqqas. Li kieku kellu jitqies, f'dan il-każ, li kien għad hemm lakuni fit-traspożizzjoni tad-Direttiva 2015/849 wara d-29 ta' Novembru 2018, liema fatt huwa kkontestat mill-Irlanda, dawn il-lakuni jkunu dovuti għal interpretazzjoni żbaljata mill-Irlanda ta' ċerti obbligi tagħha, għal inavvertenza jew għal tabella ta' korrispondenza inkorrettament mimlija. Issa li tistrieħ, bħalma tagħmel il-Kummissjoni, fuq l-Artikolu 260(3) TFUE sabiex jiġu ssanzjonati l-allegati nuqqasijiet minuri fl-evalwazzjoni *prima facie* tal-obbligi li għandha l-Irlanda jkun kuntrarju għall-għan ta' din id-dispożizzjoni.
- 51 L-Irlanda ssostni wkoll li l-applikabbiltà tal-Artikolu 260(3) TFUE għandha tiġi evalwata każ b'każ u billi tittiehed inkunsiderazzjoni *l-bona fide* tal-Istat Membru kkonċernat. Peress li s-setgħa mogħtija lill-Kummissjoni minn din id-dispożizzjoni hija min-natura tagħha diskrezzjonali, hemm lok li jiġi konkluż li l-politika ġenerali tal-Kummissjoni, kif deskritta fil-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni intitolata “Id-Dritt tal-[Unjoni]: Riżultati aħjar permezz ta' applikazzjoni aħjar” (ĠU 2017, C 18, p. 10), li tikkonsisti f'li titlob b'mod sistematiku l-impożizzjoni ta' somom f'daqqa u ta' pagamenti ta' penalitajiet, ma hijiex konformi mal-għan tal-imsemmija dispożizzjoni. Barra minn hekk, din il-politika ma tippermettix li jittiehdu inkunsiderazzjoni l-isforzi ta' *bona fide* mwettqa mill-Istati Membri. F'dan il-każ, il-Kummissjoni kienet giet informata bil-progress fit-traspożizzjoni tad-Direttiva 2015/849 u tat-terminu ta' żmien stabbilit għall-adozzjoni tal-miżuri ta' traspożizzjoni tagħha. F'tali ċirkustanzi, l-impożizzjoni ta' hlas ta' somma f'daqqa probabbilment ma tippermettix li jinkiseb effett dissważiv bħas-salvagwardja “tal-interessi ġenerali li għandhom jintlaħqu mil-leġiżlazzjoni tal-Unjoni” imsemmija mill-Kummissjoni, iżda tista', għall-kuntrarju, tinkoraġġixxi lill-Istati Membri jikkompromettu l-kwalità tat-traspożizzjoni tad-direttivi favur traspożizzjoni tagħhom fil-hin. Għaldaqstant l-approċċ segwit mill-Kummissjoni jkser il-principju ta' proporzjonalità stabbilit fl-Artikolu 5(4) TUE. Barra minn hekk, dan l-approċċ ma huwiex kompatibbli mad-dmir ta' kooperazzjoni leali li għandha l-Kummissjoni bis-saħħa tal-Artikolu 4(3) TUE. Id-deċiżjoni tal-Kummissjoni li titlob sistematikament il-hlas ta' somma f'daqqa mingħajr ma timmotiva din it-talba skont il-każ hija barra minn hekk kuntrarja għall-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja li skontha l-impożizzjoni ta' somma f'daqqa ma għandhiex tkun ta' natura awtomatika u għandha tiġi deċiża skont iċ-ċirkustanzi tal-każ. Issa, f'dan il-każ, l-għan tal-Kummissjoni huwa li tagħmel eżempju bl-Irlanda u b'hekk fil-futur l-Istati Membri l-oħra jaslu josservaw it-termini ta' traspożizzjoni previsti mid-direttivi. Dan ikun ingust u illeġittimu. L-aġir tal-Kummissjoni jistrieħ, barra minn hekk, fuq is-suppożizzjoni li l-Istati Membri jipprovaw idewwmu t-traspożizzjoni tad-direttivi, li jfisser, fil-fatt, li hemm preżunzjoni ta' *mala fide* tal-Istati Membri. Issa, tali preżunzjoni hija kuntrarja għad-dmir ta' kooperazzjoni leali previst fl-Artikolu 4(3) TUE.
- 52 Ir-Repubblika tal-Estonja u r-Repubblika Franċiża jsostnu, b'mod partikolari, li din il-kawża turi kemm huwa diffiċli għal Stat Membru li jagħmel distinzjoni bejn traspożizzjoni inkompleta ta' direttiva u traspożizzjoni inkompleta tagħha. B'hekk l-Istati Membri jinsabu f'sitwazzjoni estremament diffiċli galadarba li kieku kellu jiġi segwit l-approċċ issuġġeriet mill-Kummissjoni huma qatt ma jistgħu jkollhom ċertezjali din l-istituzzjoni ma jkollhiex intenzjoni li titlob l-impożizzjoni ta' multa fil-konfront tagħhom.
- 53 Barra minn hekk, skont dawn l-intervenjenti, f'dan il-każ, l-Artikolu 260(3) TFUE ma għandux japplika peress li l-Kummissjoni ma mmotivatx fid-dettall id-deċiżjoni tagħha li titlob l-impożizzjoni ta' somma f'daqqa. Issa, tali deċiżjoni għandha, kif jirriżulta mill-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja fir-rigward ta' dan is-suġġett, tiġi speċifikament iġġustifikata meta mqabbla maċ-ċirkustanzi partikolari ta' kull

kawża. Bħala prinċipju, il-Kummissjoni ma tistax tillimita lilha nnifisha biex tirrikorri għall-istrument previst fl-Artikolu 260(3) TFUE mingħajr ma tmur kontra din id-dispożizzjoni. Barra minn hekk, analiżi fid-dettall ta' kull każ mill-Kummissjoni tkun f'lokha inkwantu dawn l-elementi huma neċessarji sabiex tiġi ddeterminata n-natura tas-sanzjoni finanzjarja li jehtieg li tiġi imposta sabiex l-Istat Membru kkonċernat jasal itemm in-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu inkwistjoni u jistabbilixxi ammont li jkun xieraq għaċ-ċirkustanzi tal-każ inkwistjoni kif inhu rikjest mill-ġurisprudenza.

– *Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti tal-Ġustizzja*

- 54 Jehtieg li jittfakkar li l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 260(3) TFUE jipprevedi li meta l-Kummissjoni tippreżenta rikors quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja bis-saħħa tal-Artikolu 258 TFUE għaliex tkun tqis li l-Istat Membru kkonċernat naqas mill-obbligu tiegħu li jikkomunika miżuri ta' traspożizzjoni ta' direttiva adottata konformement ma' proċedura legiżlattiva, hija tista', meta jidhrilha li huwa xieraq, tispeċifika l-ammont ta' ħlas ta' somma f'daqqa jew ta' pagament ta' penalià li għandu jithallas minn dan l-Istat Membru li tqis li huwa adattat għaċ-ċirkustanzi. Konformement mat-tieni subparagrafu tal-Artikolu 260(3) TFUE, jekk il-Qorti tal-Ġustizzja tikkonstata n-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu, hija tista' timponi fuq l-Istat Membru kkonċernat il-ħlas ta' somma f'daqqa jew pagament ta' penalià li ma tkunx taqbeż l-ammont speċifikat mill-Kummissjoni fejn l-obbligu tal-ħlas jidhol fis-seħħ fid-data ffixxata mill-Qorti tal-Ġustizzja fis-sentenza tagħha.
- 55 Fir-rigward tal-portata tal-Artikolu 260(3) TFUE, il-Qorti tal-Ġustizzja ddecidiet li kien mehtieg li tingħata interpretazzjoni ta' din id-dispożizzjoni li, minn naħa, tippermetti li jiġu ggarantiti l-prerogattivi tal-Kummissjoni bil-għan li tiġi żgurata l-applikazzjoni effettiva tad-dritt tal-Unjoni filwaqt li jiġu protetti d-drittijiet tad-difiża kif ukoll il-pożizzjoni proċedurali li minnha jibbenefikaw l-Istati Membri taht l-applikazzjoni magħquda tal-Artikolu 258 u tal-Artikolu 260(2) TFUE, u, min-naħa l-oħra, tqiegħed lill-Qorti tal-Ġustizzja f'pożizzjoni li tkun tista' teżerċita l-funzjoni ġudizzjarja tagħha li tikkonsisti f'li tevalwa, fil-kuntest ta' proċedura waħda, jekk l-Istat Membru kkonċernat issodisfax l-obbligi tiegħu fil-qasam ta' komunikazzjoni tal-miżuri ta' traspożizzjoni tad-direttiva inkwistjoni u, jekk ikun il-każ, f'li tevalwa l-gravià tan-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu kkonstatat u f'li timponi s-sanzjoni pekunjarja li hija tqis li hija l-iktar adattata għaċ-ċirkustanzi tal-każ (sentenza tat-8 ta' Lulju 2019, Il-Kummissjoni vs Il-Belġju (Artikolu 260(3) TFUE – Networks b'velocità għolja), C-543/17, EU:C:2019:573, punt 58).
- 56 F'dan il-kuntest, il-Qorti tal-Ġustizzja interpretat il-kliem "obbligi tiegħu li jinnotifika miżuri li jittrasponu", li jinsabu fl-Artikolu 260(3) TFUE, fis-sens li dawn jirrigwardaw l-obbligu tal-Istati Membri li jittrażmettu informazzjoni suffiċjentement ċara u speċifika dwar il-miżuri ta' traspożizzjoni ta' direttiva. Sabiex jissodisfax l-obbligu ta' ċertezza legali u jiżguraw it-traspożizzjoni tad-dispożizzjonijiet kollha ta' din id-direttiva fit-territorju kollu kkonċernat, l-Istati Membri huma obbligati jindikaw, għal kull dispożizzjoni tal-imsemmija direttiva, id-dispożizzjoni jew dispożizzjonijiet nazzjonali li jiżguraw it-traspożizzjoni tagħha. Ladarba sseħħ din il-komunikazzjoni, jekk ikun il-każ akkumpanjata mill-preżentazzjoni ta' tabella ta' korrispondenza, hija l-Kummissjoni li għandha tistabbilixxi, bil-ħsieb li titlob l-impożizzjoni ta' sanzjoni pekunjarja fuq l-Istat Membru prevista fl-Artikolu 260(3) TFUE, li ċerti miżuri ta' traspożizzjoni huma manifestament assenti jew ma jkoprox it-territorju sħiħ tal-Istat Membru kkonċernat, filwaqt li għandu jkun mifhum li ma hijiex il-Qorti tal-Ġustizzja, fil-kuntest tal-proċedura ġudizzjarja mibdija b'applikazzjoni ta' din id-dispożizzjoni, li għandha teżamina jekk il-miżuri nazzjonali kkomunikati lill-Kummissjoni jiżgurawx traspożizzjoni korretta tad-dispożizzjonijiet tad-direttiva inkwistjoni (sentenza tat-8 ta' Lulju 2019, Il-Kummissjoni vs Il-Belġju (Artikolu 260(3) TFUE – Networks b'velocità għolja), C-543/17, EU:C:2019:573, punt 59).
- 57 Peress li, kif jirriżulta mill-punti 37 u 38 ta' din is-sentenza, gie stabbilit li, fl-iskandenza tat-terminu ffixsat fl-opinjoni motivata tat-8 ta' Marzu 2018, l-Irlanda ma kinitx ikkomunikat lill-Kummissjoni l-miżuri kollha ta' traspożizzjoni tad-Direttiva 2015/849 fis-sens tal-Artikolu 260(3) TFUE, in-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu kkonstatat jaqa' taht il-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-dispożizzjoni.

- 58 Fir-rigward tal-punt dwar jekk, kif isostni l-Irlanda u l-Istati Membri li intervjenew insostenn tagħha, il-Kummissjoni għandhiex timmotiva każ b'każ id-deċiżjoni tagħha li titlob sanzjoni pekunjarja taht l-Artikolu 260(3) TFUE jew jekk din l-istituzzjoni tistax tagħmel dan mingħajr motivazzjoni, fil-każijiet kollha li jaqgħu taht il-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-dispożizzjoni, jehtieg li jinfakkar li l-Kummissjoni għandha, fil-kapaċità tagħha bħala gwardjana tat-Trattati bis-saħħa tat-tieni sentenza tal-Artikolu 17(1) TUE, setgħa diskrezzjonali biex tadotta tali deċiżjoni.
- 59 Fil-fatt, l-applikazzjoni tal-Artikolu 260(3) TFUE ma jistax jinftiehem b'mod iżolat, iżda għandu jintrabat mal-introduzzjoni ta' proċedura għal nuqqas ta' twettiq ta' obbligu taht l-Artikolu 258 TFUE. Issa, sa fejn it-talba għal kundanna għal sanzjoni pekunjarja konformement mal-Artikolu 260(3) TFUE tikkostitwixxi sempliċement modalità anċillari tal-proċedura għal nuqqas ta' twettiq ta' obbligu, li tagħha hija għandha tiżgura l-effikaċja, u sa fejn il-Kummissjoni għandha, fir-rigward tal-opportunità li tibda tali proċedura, setgħa diskrezzjonali li fuqha l-Qorti tal-Ġustizzja ma tistax teżercita sħarriġ ġudizzjarju (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-14 ta' Frar 1989, *Star Fruit vs Il-Kummissjoni*, 247/87, EU:C:1989:58, punt 11; tas-6 ta' Lulju 2000, *Il-Kummissjoni vs Il-Belġju*, C-236/99, EU:C:2000:374, punt 28, u tas-26 ta' Ġunju 2001, *Il-Kummissjoni vs Il-Portugall*, C-70/99, EU:C:2001:355, punt 17), il-kundizzjonijiet għall-applikazzjoni ta' din id-dispożizzjoni ma jistgħux ikunu iktar restrittivi minn dawk wara l-implementazzjoni tal-Artikolu 258 TFUE.
- 60 Barra minn hekk, jehtieg li jiġi osservat li, skont l-Artikolu 260(3) TFUE, il-Qorti tal-Ġustizzja biss hija kompetenti biex timponi sanzjoni pekunjarja lil Stat Membru. Meta l-Qorti tal-Ġustizzja tadotta tali deċiżjoni fi tmiem dibattitu kontradittorju, hija għandha timmotivaha. Għalhekk, l-assenza ta' motivazzjoni mill-Kummissjoni tal-għażla tagħha li titlob l-applikazzjoni tal-Artikolu 260(3) TFUE mill-Qorti tal-Ġustizzja ma taffettwax il-garanziji proċedurali tal-Istat Membru inkwistjoni.
- 61 Għandu jingħad ukoll li l-fatt li l-Kummissjoni ma għandhiex timmotiva każ b'każ id-deċiżjoni tagħha li titlob sanzjoni pekunjarja taht l-Artikolu 260(3) TFUE ma jeżentax lil din l-istituzzjoni mill-obbligu li timmotiva n-natura u l-ammont tas-sanzjoni pekunjarja mitluba, billi f'dan ir-rigward tiehu inkunsiderazzjoni l-linji gwida li hija adottat, bħal dawk li jinsabu fil-komunikazzjonijiet tal-Kummissjoni li, filwaqt li ma jivvinkolawx lill-Qorti tal-Ġustizzja, jikkontribwixxu biex jiggerantixxu t-trasparenza, il-prevedibbiltà u ċ-ċertezza legali tal-azzjoni mmexxija mill-Kummissjoni (ara, b'analogija mal-Artikolu 260(3) TFUE, is-sentenza tat-30 ta' Mejju 2013, *Il-Kummissjoni vs l-Isvezja*, C-270/11, EU:C:2013:339, punt 41 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 62 Dan ir-rekwiżit ta' motivazzjoni tan-natura u tal-ammont tas-sanzjoni pekunjarja mitluba hija ulterjorment importanti inkwantu, b'differenza ta' dak li huwa previst fil-paragrafu 2 tal-Artikolu 260 TFUE, il-paragrafu 3 ta' dan l-artikolu jipprevedi li, fil-kuntest ta' proċedura mibdija b'applikazzjoni ta' din id-dispożizzjoni, il-Qorti tal-Ġustizzja għandha biss setgħa diskrezzjonali speċifikata, fejn għalhekk f'każ ta' konstatazzjoni ta' nuqqas ta' twettiq ta' obbligu minn dan tal-aħhar, il-proposti tal-Kummissjoni jivvinkolaw lill-Qorti tal-Ġustizzja fir-rigward tan-natura tas-sanzjoni pekunjarja li hija tista' timponi u fir-rigward tal-ammont massimu tas-sanzjoni li hija tista' tagħti.
- 63 Fil-fatt, l-awturi tal-Artikolu 260(3) TFUE mhux biss ipprevedew li hija l-Kummissjoni li għandha tindika "l-ammont ta' hlas ta' somma f'daqqa jew ta' pagamenti ta' penali li għandu jhallas" l-Istat Membru inkwistjoni, iżda speċifikaw ukoll li l-Qorti tal-Ġustizzja tista' timponi l-hlas ta' sanzjoni pekunjarja "li ma tkunx taqbeż l-ammont speċifikat" mill-Kummissjoni. B'hekk huma stabbilixxew korrelazzjoni diretta bejn is-sanzjoni meħtieġa mill-Kummissjoni u dik li tista' tingħata mill-Qorti tal-Ġustizzja b'applikazzjoni ta' din id-dispożizzjoni.
- 64 Ir-raġunament li l-impożizzjoni ta' somma f'daqqa ma għandhiex, konformement mal-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja (ara, b'mod partikolari, is-sentenza tad-9 ta' Diċembru 2008, *Il-Kummissjoni vs Franza*, C-121/07, EU:C:2008:695, punt 63), tkun ta' natura awtomatika lanqas ma huwa tali li jkollu effett fuq is-setgħa tal-Kummissjoni li tibda, bi prinċipju, proċedura b'applikazzjoni tal-Artikolu 260(3) TFUE fil-każijiet kollha fejn hija tqis li nuqqas ta' twettiq ta' obbligu jaqa' taht

il-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-dispożizzjoni. Fil-fatt, din il-ġurisprudenza tirrigwarda l-evalwazzjoni tal-fondatezza ta' rikors tal-Kummissjoni intiż għal "kundanna" għall-ħlas ta' sanzjoni pekunjarja mill-Qorti tal-Ġustizzja u mhux l-opportunità li tipprezenta tali rikors.

- 65 Fir-rigward tal-argument tal-Irlanda li l-azzjoni tal-Kummissjoni hija intiża sabiex isir eżempju, b'mod partikolari, biha nnifisha u bir-Rumanija sabiex l-Istati Membri l-oħra jiġu mmotivati josservaw it-termini ta' traspożizzjoni ffixxati fid-direttivi, jeħtieġ li jiġi osservat li, minn naħa, kif osservat il-Kummissjoni mingħajr ma ġiet ikkontestata fuq dan il-punt, fid-data tal-prezentata ta' dan ir-rikors, l-Irlanda kienet, flimkien mar-Rumanija, l-uniku Stat Membru li ma kien ittraspona kompletament id-Direttiva 2015/849. Min-naħa l-oħra, u fi kwalunkwe każ, il-kunsiderazzjonijiet li wasslu lill-Kummissjoni tibda din il-proċedura kontra l-Irlanda, u li tagħmel dan f'data tal-għażla tagħha, ma jistgħux jippreġudikaw l-applikabbiltà tal-Artikolu 260(3) TFUE jew l-ammissibbiltà tal-azzjoni mibdija taht din id-dispożizzjoni.
- 66 Għalhekk, hemm lok li jiġi kkonstatat li l-Artikolu 260(3) TFUE japplika f'sitwazzjoni bħal dik inkwistjoni f'dan il-każ.

Fuq l-impożizzjoni tal-ħlas ta' somma f'daqqa f'dan il-każ

– L-argumenti tal-partijiet

- 67 Fir-rigward tal-ammont tas-sanzjoni pekunjarja li għandha tiġi imposta, il-Kummissjoni tqis, konformement mal-pożizzjoni riflessa fil-punt 23 tal-Komunikazzjoni tal-2011, li sa fejn nuqqas ta' twettiq tal-obbligu li jiġu kkomunikati miżuri ta' traspożizzjoni ta' direttiva ma huwiex inqas gravi minn nuqqas ta' twettiq ta' obbligu li jista' jkun sugġett għas-sanzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 260(2) TFUE, il-modalitajiet ta' kalkolu tas-sanzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 260(3) TFUE għandhom ikunu l-istess bħal dawk applikati fil-kuntest tal-proċedura ddefinita fil-paragrafu 2 ta' dan l-artikolu.
- 68 F'dan il-każ, il-Kummissjoni titlob l-impożizzjoni ta' somma f'daqqa li l-ammont tagħha huwa kkalkolat skont il-linji gwida li jinsabu fil-Komunikazzjoni tagħha tat-13 ta' Diċembru 2005, intitolata "Implimentazzjoni ta' l-Artikolu [260 TFUE] » [SEC(2005) 1658], kif aġġornata permezz tal-Komunikazzjoni tat-13 ta' Diċembru 2017, intitolata "L-aġġornament tad-data użata biex jiġu kkalkolati s-somma f'daqqa u l-pagament ta' penali li għandhom jiġu proposti mill-Kummissjoni lill-Qorti tal-Ġustizzja fi proċedimenti ta' ksur" [C(2017) 8720], u li l-ammont minimu fiss għall-Irlanda huwa ta' EUR 1 685 000. Madankollu dan l-ammont minimu fiss ma japplikax f'dan il-każ għaladarba huwa inferjuri għall-ammont li jirriżulta mill-kalkolu tas-somma f'daqqa konformement ma' dawn il-komunikazzjonijiet. Sabiex jiġi ddeterminat l-ammont *per diem* li jservi bħala bażi għal dan il-kalkolu, ikun meħtieġ li r-rata fissa, jiġifieri EUR 230, tiġi mmultiplikata bil-koeffiċjent ta' gravità u bil-fattur "n", li huwa ta' 2.92 għall-Irlanda. Il-koeffiċjent ta' gravità naqas hekk kif l-Irlanda progressivament ikkomunikat miżuri ta' traspożizzjoni addizzjonali. B'hekk, għall-perijodu mis-27 ta' Ġunju 2017 sat-28 ta' Novembru 2018, il-koeffiċjent ta' gravità huwa ta' 7 fuq skala minn 1 sa 20; għall-perijodu mid-29 ta' Novembru 2018 sas-26 ta' Marzu 2019, dan il-koeffiċjent huwa ta' 2, u għall-perijodu mis-27 ta' Marzu sat-2 ta' Diċembru 2019, l-imsemmi koeffiċjent huwa ta' 1. L-inkluzjoni tat-tliet ammonti li jikkorrispondu għal dawn il-perijodi, jiġifieri EUR 2 439 922.80, EUR 158 497.60 u EUR 168 571.60, iwassal lill-Kummissjoni titlob l-impożizzjoni ta' somma f'daqqa totali ta' EUR 2 766 992.
- 69 Barra minn hekk, il-Kummissjoni tikkontesta l-punt li l-impożizzjoni ta' somma f'daqqa tikkostitwixxi eċċezzjoni u li hija obligatorja biss f'ċirkustanzi eċċezzjonali. Fil-fatt, it-traspożizzjoni tardiva tad-direttivi ma tkunx tikkawża preġudizzju biss għas-salvagwardja tal-interessi ġenerali li jridu jintlaħqu mil-legiżlazzjoni tal-Unjoni, li ma tista' tittollera ebda dewmien, iżda wkoll u fuq kollox għall-protezzjoni taċ-ċittadini Ewropej li jisiltu drittijiet sugġettivi minn din il-legiżlazzjoni. Barra minn

hekk, il-kredibbiltà tad-dritt tal-Unjoni fl-intier tiegħu tiġi mhedda li kieku atti leġislattivi kellhom idumu snin twal biex iwasslu l-effetti ġuridiċi sħaħ tagħhom fl-Istati Membri. Konsegwentement, id-dewmien fit-traspożizzjoni tad-direttivi jikkostitwixxi ċirkustanza partikolari suffiċjentement gravi biex tiġi ġġustifikata l-impożizzjoni ta' somma f'daqqa.

- 70 Fir-rigward l-ammont tas-somma f'daqqa li l-ħlas tagħha hija mitluba mill-Kummissjoni, l-Irlanda tqis li, kif ġie deċiż b'konnessjoni mal-Artikolu 260(2) TFUE, il-Qorti tal-Ġustizzja ma hijiex marbuta mil-linji gwida tal-Kummissjoni u, b'mod iktar partikolari, mis-somma f'daqqa minima ffixxata għall-Irlanda għal EUR 1 685 000. Barra minn hekk, meta n-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu inkwistjoni jkun intemm qabel l-għoti tas-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja mogħtija fil-kawża li tikkonċerna dan in-nuqqas, il-Qorti tal-Ġustizzja tista' tqis li l-ħlas ta' somma f'daqqa ma huwiex neċessarju. Barra minn hekk, f'dan il-każ, ma għandu jiġi impost ebda ħlas ta' somma f'daqqa. Ulterjorment, ma hemm ebda raġuni għalfejn għandu jiġi traspost il-metodu ta' kalkolu tas-sanzjonijiet pekunjarji imposti b'applikazzjoni tal-Artikolu 260(2) TFUE għal dawk mogħtija b'applikazzjoni tal-paragrafu 3 ta' dan l-artikolu inkwantu l-gravità tan-nuqqasijiet ta' twettiq ta' obbligu suġġetti għal sanzjoni ma hijiex l-istess.
- 71 Barra minn hekk l-Irlanda ssostni li l-għada tad-data limitu ta' traspożizzjoni prevista mid-Direttiva 2015/849, jiġifieri s-27 ta' Ġunju 2017, ma għandhiex titqies bħala punt ta' tluq xieraq biex jiġi evalwat it-tul tan-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu inkwistjoni peress li, f'din id-data, hija ma setgħetx kellha għarfien li dan in-nuqqas kien jaqa' taħt il-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 260(3) TFUE u li l-Kummissjoni kienet ser tadotta politika ta' applikazzjoni sistematika ta' din id-dispożizzjoni. Għandu jingħad ukoll li kalkolu tas-somma f'daqqa b'riferiment għal ammont *per diem* li tkun oġġla mis-somma f'daqqa minima proposta mill-Kummissjoni jkun kuntrarju għall-prinċipju ta' ċertezza legali. Fir-rigward tat-tmiem tal-imsemmi nuqqas ta' twettiq ta' obbligu, l-Irlanda tfakkar li, fil-fehma tagħha, dan huwa d-29 ta' Novembru 2018 u mhux, kif issostni l-Kummissjoni, it-3 ta' Diċembru 2019. Fil-fatt, f'din l-ewwel data, id-dispożizzjonijiet kollha tad-Direttiva 2015/849 li kienu jirrikjedu traspożizzjoni kienu internament trasposti fid-dritt nazzjonali. Jekk, minkejja l-fatt li n-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu inkwistjoni ntemm fil-jum tal-eżami tal-fatti mill-Qorti tal-Ġustizzja, din xorta waħda kellha tiddeċiedi li timponi l-ħlas ta' somma f'daqqa lill-Irlanda, din is-sanzjoni pekunjarja għandha tkun minima.
- 72 Fir-rigward tal-koeffiċjent ta' gravità, l-Irlanda ssostni li, fid-dawl tal-importanza tar-regoli tal-Unjoni li huma s-suġġett tal-ksur inkwistjoni, tal-konsegwenzi minuri tan-nuqqas ta' traspożizzjoni tad-Direttiva 2015/849 fuq interessi ta' natura ġenerali jew partikolari u taċ-ċirkustanzi attenwanti, il-koeffiċjent propost mill-Kummissjoni huwa sostanzjalment għoli wisq. B'hekk, f'dan il-każ, dan il-koeffiċjent għandu jitnaqqas għal 1. Fost iċ-ċirkustanzi attenwanti, l-Irlanda tindika b'mod iktar partikolari li l-Liġi tal-2018 dahlet fis-seħħ fil-mori tal-kawża, li traspożizzjoni minn leġislazzjoni primarja hija marbuta mas-saħħa tal-miżuri ta' implimentazzjoni previsti mil-leġislazzjoni fis-seħħ, li hija tat-prijorità lill-adozzjoni tal-proposta ta' liġi miż-żewġ kmamar tal-parlament, li hija żammet lill-Kummissjoni informata bl-iżviluppi leġislattivi u li hija osserevat il-kronoloġija indikattiva kkomunikata lildin l-istituzzjoni qabel il-preżentata ta' dan ir-rikors.
- 73 Ir-Repubblika tal-Estonja u r-Repubblika Franċiża jqisu li, f'dan il-każ, l-ammont tas-somma f'daqqa propost mill-Kummissjoni għandu, fi kwalunkwe każ, jiġi rivedut l-isfel.

– *Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti tal-Ġustizzja*

- 74 Fl-ewwel lok, fir-rigward tal-argument li l-impożizzjoni ta' ħlas ta' somma f'daqqa tkun sproporzjonata peress li, fil-mori tal-kawża, l-Irlanda temmet in-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu inkwistjoni, hemm lok li jitfakkar li, minn naħa, in-nuqqas ta' Stat Membru mill-obbligu tiegħu li jikkomunika miżuri ta' traspożizzjoni ta' direttiva, sew jekk minħabba assenza totali jew parzjali ta' informazzjoni jew minħabba informazzjoni suffiċjentement ċara u preċiża, jista' jiġġustifika, waħdu, il-ftuħ tal-proċedura

prevista fl-Artikolu 258 TFUE li tirrigwarda l-konstatazzjoni ta' dan in-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu (sentenza tat-8 ta' Lulju 2019, Il-Kummissjoni vs Il-Belġju (Artikolu 260(3) TFUE – Networks b'veloċità għolja), C-543/17, EU:C:2019:573, punt 51). Min-naħa l-oħra, l-għan li għandu jintlaħaq bl-introduzzjoni tal-mekkanizmu li jinsab fl-Artikolu 260(3) TFUE ma huwiex biss dak li l-Istati Membri jiġu mhegga jtemmu, fl-iqsar żmien possibbli, nuqqas ta' twettiq ta' obbligu li, fl-assenza ta' tali miżura, ikollu t-tendenza jippersisti, iżda wkoll li tiġi ffaċilitata u mhaffa l-proċedura għall-impożizzjoni ta' sanzjonijiet pekunjarji li jikkoncernaw in-nuqqasijiet marbuta mal-obbligu ta' komunikazzjoni ta' miżura nazzjonali ta' traspożizzjoni ta' direttiva adottata konformement mal-proċedura legiżlattiva, filwaqt li huwa speċifikat li, qabel l-introduzzjoni ta' tali mekkanizmu, l-impożizzjoni ta' sanzjoni finanzjarja fuq l-Istati Membri li ma kinux ikkonformaw ruhhom fit-termini stabbiliti ma' sentenza preċedenti tal-Qorti tal-Ġustizzja u li ma osservawx l-obbligu tagħhom ta' traspożizzjoni setgħet issir biss wara diversi snin wara din l-aħħar sentenza (sentenza tat-8 ta' Lulju 2019, Il-Kummissjoni vs Il-Belġju (Artikolu 260(3) TFUE – Networks b'veloċità għolja), C-543/17, EU:C:2019:573, punt 52).

- 75 Issa, jehtieg li jiġi kkonstatat li sabiex l-għan ta' din id-dispożizzjoni jintlaħaq l-awturi tal-Artikolu 260(3) TFUE pprevedew żewġ tipi ta' sanzjonijiet pekunjarji, jiġifieri l-ħlas ta' somma f'daqqa u l-pagamanet ta' penalità.
- 76 F'dan ir-rigward, mill-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja jirrizulta li l-applikazzjoni ta' waħda minn dawn iż-żewġ miżuri tiddependi mill-kapaċità ta' kull waħda minnhom li tissodisfa l-għan li għandu jintlaħaq skont iċ-ċirkustanzi tal-każ. Filwaqt li l-impożizzjoni ta' pagament ta' penalità tkun tidher partikolarment xierqa sabiex Stat Membru jiġi mheggeg itemm, fl-iqsar żmien possibbli, nuqqas ta' twettiq ta' obbligu li, fl-assenza ta' tali miżura, x'aktarx jibqa' jippersisti, il-kundanna għall-ħlas ta' somma f'daqqa tiddependi pjuttost fuq l-evalwazzjoni tal-konsegwenzi tan-nuqqas ta' eżekuzzjoni tal-obbligi tal-Istat Membru kkonċernat fuq l-interessi privati u pubbliċi, b'mod partikolari meta n-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu ppersista għal perijodu twil (ara, b'analoġija mal-Artikolu 260(2) TFUE, is-sentenza tat-12 ta' Lulju 2005, Il-Kummissjoni vs Franza, C-304/02, EU:C:2005:444, punt 81).
- 77 F'dawn iċ-ċirkustanzi, rikors li, bħal f'dan il-każ, jitlob l-impożizzjoni ta' ħlas ta' somma f'daqqa ma jistax jiġi miċhud bħala sproporzjonat għas-sempliċi raġuni li jkollu bħala għan nuqqas ta' twettiq ta' obbligu li, filwaqt li kompli matul iż-żmien, intemm fil-mument tal-eżami tal-fatti mill-Qorti tal-Ġustizzja.
- 78 Fit-tieni lok, fir-rigward tal-opportunità li tiġi imposta sanzjoni pekunjarja f'dan il-każ, jehtieg li jittfakkar li hija l-Qorti tal-Ġustizzja, f'kull kawża u fid-dawl ta' iċ-ċirkustanzi tal-każ li tkun adita bih kif ukoll tal-livell ta' perswazzjoni u ta' disswazzjoni li jidhrilha mehtieg, li għandha tiddetermina s-sanzjonijiet pekunjarji xierqa, b'mod partikolari sabiex tipprevjeni r-repetizzjoni ta' ksur analogu tad-dritt tal-Unjoni (sentenza tat-8 ta' Lulju 2019, Il-Kummissjoni vs Il-Belġju (Artikolu 260(3) TFUE – Networks b'veloċità għolja), C-543/17, EU:C:2019:573, punt 78).
- 79 F'din il-kawża, jehtieg li jiġi kkunsidrat li, minkejja l-fatt li l-Irlanda kkooperat mas-servizzi tal-Kummissjoni tul il-proċedura prekontenzjuża kollha u żammet lil dawn tal-aħħar informati bl-iżvilupp tat-traspożizzjoni tad-Direttiva 2015/849, l-elementi ġuridiċi u fattwali kollha madwar in-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu kkonstatat, jiġifieri l-fatt li, fid-data tal-preżentata ta' dan ir-rikors, miżura ta' traspożizzjoni waħda biss li kienet tkopri esklużivament id-dispożizzjonijiet tal-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 30(1) ta' din id-direttiva kienet giet ikkomunikata u iċ-ċirkustanza li l-aħħar miżuri ta' traspożizzjoni tal-imsemmija direttiva daħlu fis-sehħ ġimgħa qabel iż-żamma tas-seduta, jikkostitwixxi indikatur tal-fatt li l-prevenzjoni effettiva tar-repetizzjoni futura ta' ksur analogu tad-dritt tal-Unjoni hija ta' natura li tirrikjedi l-adozzjoni ta' miżura dissważiva bħall-impożizzjoni ta' ħlas ta' somma f'daqqa (ara, f'dan is-sens, b'analoġija mal-Artikolu 260(2) TFUE, is-sentenzi tal-

- 11 ta' Diċembru 2012, Il-Kummissjoni vs Spanja, C-610/10, EU:C:2012:781, punt 142, u tal-4 ta' Diċembru 2014, Il-Kummissjoni vs L-Isvezja, C-243/13, mhux ippubblikata, EU:C:2014:2413, punt 63).
- 80 Din il-konklużjoni ma hijiex imqiegħda inkwistjoni mill-argument imsemmi fil-punt 65 ta' din is-sentenza. Fil-fatt, kif tfakkar f'dan il-punt, hija l-Kummissjoni, b'mod partikolari, li għandha tevalwa l-opportunità li tiegħu azzjoni kontra Stat Membru u li għandha tagħzel il-mument meta hija tagħti bidu għall-proċedura għal nuqqas ta' twettiq ta' obbligu kontra dan l-Istat.
- 81 Fit-tielet lok, fir-rigward tal-kalkolu tas-somma f'daqqa li l-impożizzjoni tagħha hija xierqa f'dan il-każ, jeħtiegħ li jtfakkar li, fl-eżerċizzju tas-setgħa diskrezzjonali tagħha f'dan ir-rigward hekk kif iddefinita mill-proposti tal-Kummissjoni, hija l-Qorti tal-Ġustizzja li għandha tiffissa l-ammont tas-somma f'daqqa li Stat Membru jista' jiġi kkundannat iħallas bis-saħħa tal-Artikolu 260(3) TFUE, b'tali mod li din tiġi, minn naħa, adattata għaċ-ċirkustanzi u, min-naħa l-oħra proporzjonata għall-ksur imwettaq. Fost il-fattur rilevanti f'dan ir-rigward hemm elementi bħall-gravità tal-ksur ikkonstatat, il-perijodu li matulu dan il-ksur ippersista kif ukoll il-kapaċità ta' hlas tal-Istat Membru inkwistjoni (ara, b'analogija mal-Artikolu 260(2) TFUE, is-sentenza tat-12 ta' Novembru 2019, Il-Kummissjoni vs L-Irlanda (Park Eoliku ta' Derrybrien), C-261/18, EU:C:2019:955, punt 114 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 82 L-ewwel nett, fir-rigward tal-gravità tal-ksur, l-obbligu tal-adozzjoni tal-miżuri nazzjonali sabiex tiġi żgurata t-traspożizzjoni kompleta ta' direttiva u l-obbligu ta' komunikazzjoni ta' dawn il-miżuri lill-Kummissjoni jikkostitwixxu obbligi essenzjali tal-Istati Membri sabiex tiġi żgurata l-effettività sħiħa tad-dritt tal-Unjoni u n-nuqqas ta' twettiq ta' dawn l-obbligi għandu, għaldaqstant, jitqies li huwa ta' gravità ċerta (sentenza tat-8 ta' Lulju 2019, Il-Kummissjoni vs Il-Belġju (Artikolu 260(3) TFUE – Networks b'veloċità għolja), C-543/17, EU:C:2019:573, punt 85). Ma dan għandu jingħadd li d-Direttiva 2015/849 huwa strument importanti sabiex tiġi ggarantita protezzjoni effikaci tas-sistema finanzjarja tal-Unjoni kontra t-theddid li jirriżulta mill-ħasil tal-flus u l-finanzjament tat-terroriżmu. L-assenza jew l-insuffiċjenza ta' tali protezzjoni tas-sistema finanzjarja tal-Unjoni għandhom jitqiesu li huma partikolarment gravi fid-dawl tal-konsegwenzi tagħhom għall-interessi pubbliċi u privati tal-Unjoni.
- 83 Għalkemm huwa minnu li fil-mori tal-kawża l-Irlanda temmet in-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu attribwit lilha, xorta jibqa' l-fatt li dan in-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu kien jeżisti mal-iskadenza tat-terminu mogħti fl-opinjoni motivata tat-8 ta' Marzu 2018, jiġifieri t-8 ta' Mejju 2018, b'tali mod li l-effettività tad-dritt tal-Unjoni ma ġietx żgurata f'kull waqt.
- 84 Il-gravità ta' dan in-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu hija barra minn hekk issostanzjata biċ-ċirkustanza li, f'din id-data, l-Irlanda kienet adottat miżuri ta' traspożizzjoni tad-Direttiva 2015/849 biss b'rabta ma' dispożizzjoni waħda ta' din tal-aħħar.
- 85 L-argument imressaq mill-Irlanda sabiex tispejga d-dewmien li ħadet fit-traspożizzjoni tad-Direttiva 2015/849, jiġifieri, prinċipalment, li għall-adozzjoni tal-Liġi tal-2018 kien meħtiegħ li tirrikorri għal proċedura ta' traspożizzjoni itwal sabiex tiggarrantixxi l-effettività tad-dispożizzjonijiet ta' din id-direttiva, ma huwiex tali li jkollu effett fuq il-gravità tal-ksur inkwistjoni għaladarba, skont ġurisprudenza stabbilita, Prattiki jew sitwazzjonijiet tal-ordinament intern ta' Stat Membru ma jistgħux jiġġustifikaw in-nuqqas ta' osservanza tal-obbligi u tat-termini ta' żmien li jirriżultaw mid-direttivi tal-Unjoni u lanqas ma jistgħu jiġġustifikaw, konsegwentement, it-traspożizzjoni tardiva jew inkompleta tagħhom. Bl-istess mod, il-fatt li n-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu ta' Stat Membru jirriżulta minn diffikultajiet tekniċi li dan kellu jaffaċċja huwa mingħajr importanza (ara, b'mod partikolari, is-sentenza tas-7 ta' Mejju 2002, Il-Kummissjoni vs Il-Pajjiżi l-Baxxi, C-364/00, EU:C:2002:282, punt 10 u l-ġurisprudenza ċċitata). Barra minn hekk, jekk jirriżulta li t-terminu għall-implimentazzjoni ta' direttiva jkun qasir wisq, l-uniku rimedju kompatibbli mad-dritt tal-Unjoni jikkonsisti, għall-Istat

Membru kkonċernat, fit-tehid ta' inizjattivi xierqa bil-għan li li tinkiseb deċizzjoni, mill-istituzzjoni kompetenti, ta' proroga eventewali ta' dan it-terminu (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-1 ta' Ottubru 1998, *Il-Kummissjoni vs Spanja*, C-71/97, EU:C:1998:455, punt 16).

- 86 It-tieni nett, fir-rigward tat-tul tal-ksur, jehtieg li jittfakkar li dan għandu, bħala prinċipju, jiġi evalwat billi tittiehed inkunsiderazzjoni d-data li fiha l-Qorti tal-Ġustizzja tevalwa l-fatti u mhux dik li fiha din tal-aħħar tiġi adita mill-Kummissjoni (sentenza tat-8 ta' Lulju 2019, *Il-Kummissjoni vs Il-Belġju* (Artikolu 260(3) TFUE – Networks b'velocità għolja), C-543/17, EU:C:2019:573, punt 87). Din l-evalwazzjoni tal-fatti għandha titqies li ssehh fid-data ta' għeluq tal-proċedura.
- 87 F'dan il-każ, għalkemm huwa paċifiku bejn il-partijiet li tmiem in-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu inkwistjoni sehh f'data li tipproċedi l-għeluq tal-proċedura, xorta jibqa' l-fatt li l-partijiet ma jaqblux dwar id-data eżatta ta' dan it-tmiem, fejn il-Kummissjoni tqis li dan in-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu ntemm fit-3 ta' Diċembru 2019 filwaqt li l-Irlanda ssostni li dan sehh fid-29 ta' Novembru 2018.
- 88 F'dan ir-rigward u fid-dawl ta' dak li ġie espost fil-punt 82 ta' din is-sentenza, jehtieg li jiġi kkonstatat li ċerti miżuri ta' traspożizzjoni tad-Direttiva 2015/849 kienu manifestament neqsin wara d-data tad-29 ta' Novembru 2018. Fil-fatt, minn naħa, mid-dokumenti sottomessi lill-Qorti tal-Ġustizzja jirriżulta li mhux talli d-dispożizzjonijiet nazzjonali li, skont l-Irlanda, kienu jittrasponu l-Artikolu 61(3) u l-Artikolu 62(2) ta' din id-direttiva ġew ikkomunikati biss fil-kontroreplika fl-4 ta' Marzu 2019, iżda talli barra minn hekk ma kienu jinkludu ebda riferiment għall-imsemmija direttiva. Min-naħa l-oħra, kif osserva l-Avukat Ġenerali fil-punt 72 tal-konklużjonijiet tiegħu, miżuri nazzjonali li jiżguraw it-traspożizzjoni tad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 47(2) tad-Direttiva 2015/849 daħlu biss fis-sehh fit-3 ta' Diċembru 2019. L-istess konstatazzjoni tapplika għad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 48(5) sa (8) ta' din id-direttiva, li fir-rigward tagħhom l-Irlanda tirrikonoxxi li ma adottatx, qabel il-miżuri li daħlu fis-sehh fit-3 ta' Diċembru 2019, miżuri ta' traspożizzjoni għar-raġuni li fil-fehma tagħha dawn id-dispożizzjonijiet kienu sekondarji jew aċċessorji. Issa, tali evalwazzjoni magħmula minn Stat Membru ma tistax manifestament tkun biżżejjed biex dan jinheles mill-obbligu tiegħu li jadotta liġijiet, regolamenti u dispożizzjonijiet jew mill-obbligu tiegħu li tikkomunika l-miżuri ta' traspożizzjoni ta' din id-direttiva lill-Kummissjoni.
- 89 Għalhekk, jehtieg li d-data tat-3 ta' Diċembru 2019 titqies bħala d-data ta' tmiem in-nuqqas ta' twettiq tal-obbligu li jaqa' taht l-Artikolu 260(3) TFUE.
- 90 Fir-rigward tal-bidu tal-perijodu li jehtieg li jittiehed inkunsiderazzjoni sabiex jiġi ffixxat l-ammont tas-somma f'daqqa li għandu jiġi impost b'applikazzjoni tal-Artikolu 260(3) TFUE, għandu jiġi ppreċizat li, b'differenza ta' dak li ddeċidiet il-Qorti tal-Ġustizzja fil-punt 88 tas-sentenza tagħha tat-8 ta' Lulju 2019, *Il-Kummissjoni vs Il-Belġju* (Artikolu 260(3) TFUE – Networks b'velocità għolja) (C-543/17, EU:C:2019:573), dwar id-determinazzjoni ta' pagament ta' penali ta' kuljum li għandu jiġi impost, id-data li għandha tittiehed inkunsiderazzjoni bil-għan tal-evalwazzjoni tat-tul tan-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu inkwistjoni għall-impożizzjoni ta' hlas ta' somma f'daqqa b'applikazzjoni tal-Artikolu 260(3) TFUE ma hijiex dik tal-iskadenza tat-terminu ffixxat fl-opinjoni motivata iżda d-data ta' traspożizzjoni prevista mid-direttiva inkwistjoni.
- 91 Fil-fatt, kif osserva l-Avukat Ġenerali fil-punt 73 tal-konklużjonijiet tiegħu, din id-dispożizzjoni għandha bħala għan li thajjar lill-Istati Membri jittrasponu d-direttivi fit-termini ffixxati mil-legiżlatur tal-Unjoni u li tiżgura effettività shiha tal-legiżlazzjoni tal-Unjoni. B'hekk, għalkemm l-element li jagħti lok għall-implimentazzjoni tal-proċedura prevista fl-Artikolu 260(2) TFUE jinsab fil-fatt li Stat Membru naqas milli jwettaq l-obbligi li jirriżultaw minn sentenza li tikkonstata nuqqas ta' twettiq ta' obbligu, dak fuq il-bażi tal-proċedura prevista fl-Artikolu 260(3) TFUE jikkonsisti fil-fatt li Stat Membru naqas milli-obbligu tiegħu li jadotta u li jikkomunika l-miżuri ta' traspożizzjoni ta' direttiva sa mhux iktar tard mid-data ffixxata minnha.

- 92 Kull soluzzjoni oħra tfisser, barra minn hekk, li titqiegħed inkwistjoni l-effettività tad-dispożizzjonijiet tad-direttivi li jiffissaw id-data li fiha l-miżuri ta' traspożizzjoni tagħhom għandhom jidhlu fis-seħh. Fil-fatt, peress li, skont ġurisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja, il-ħruġ ta' ittra ta' intimazzjoni, b'applikazzjoni tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 258 TFUE tissupponi, *a priori*, li nuqqas ta' twettiq ta' obbligu min-naħa tal-Istat Membru kkoncernat jista' jiġi validament allegat mill-Kummissjoni (sentenza tal-5 ta' Diċembru 2019, Il-Kummissjoni vs Spanja (Pjanijiet ta' Ġestjoni ta' skart), C-642/18, EU:C:2019:1051, punt 17 u l-ġurisprudenza ċċitata), f'dan il-każ l-Istati Membri li ma pprocedewx bit-traspożizzjoni ta' direttiva fid-data ffixxata minnha jibbenefikaw, fi kwalunkwe każ, minn terminu ta' traspożizzjoni supplimentari, li t-tul tiegħu jvarja, barra minn hekk, skont il-heffa li biha l-Kummissjoni tibda l-proċedura prekontenzjuża, mingħajr ma jkun jista', madankollu, jittiehed inkunsiderazzjoni t-tul tan-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu inkwistjoni. Issa, huwa paċifiku li d-data li minnha jeħtieġ li tiġi żgurata l-effettività sħiħa ta' direttiva hija d-data ta' traspożizzjoni ffixxata fid-direttiva nnifisha u mhux id-data tal-iskadenza tat-terminu ffixsat fl-opinjoni motivata.
- 93 Kuntrarjament għal dak li ssostni l-Irlanda, dan l-approċċ ma huwiex ta' natura li jippreġudika l-prinċipju ta' ċertezza legali, peress li, f'sitwazzjoni bħal dik inkwistjoni f'dan il-każ, l-Istat Membru inkwistjoni ma jistax validament isostni li ma kienx jaf li naqas, sa mid-data ta' traspożizzjoni ffixxata fid-direttiva inkwistjoni, mill-obbligi tiegħu taħt din id-direttiva. Barra minn hekk, il-protezzjoni tad-drittijiet tad-difiża tal-Istat Membru inkwistjoni ggarantita mill-proċedura prekontenzjuża ma tistax ikollha bħala konsegwenza li tavża lil dan l-Istat Membru kontra kull konsegwenza pekunjarja li tirriżulta minn dan in-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu għall-perijodu li jippreċedi l-iskadenza ffixxata fl-opinjoni motivata.
- 94 F'dan ir-rigward, għandu jingħad ukoll, hekk kif osserva l-Avukat Ġenerali fil-punt 74 tal-konklużjonijiet tiegħu u kuntrarjament għal dak li sostniet l-Irlanda waqt is-seduta, li l-pubblikazzjoni tal-komunikazzjoni tal-Kummissjoni msemmija fil-punt 51 ta' din is-sentenza, fid-19 ta' Jannar 2017, seħħet qabel l-iskadenza tat-terminu ta' traspożizzjoni ffixxata fid-Direttiva 2015/849. Għaldaqstant l-Irlanda ma tistax validament issostni li hija ma kinitx taf li n-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu inkwistjoni f'dan il-każ seta' jagħti lok għal azzjoni taħt l-Artikolu 260(3) TFUE.
- 95 Għalhekk, sabiex tiġi żgurata l-effettività sħiħa tad-dritt tal-Unjoni, jeħtieġ, waqt l-evalwazzjoni tat-tul tal-ksur bil-għan tad-determinazzjoni tal-ammont tas-somma f'daqqa li għandu jiġi impost b'applikazzjoni tal-Artikolu 260(3) TFUE, li tittiehed inkunsiderazzjoni d-data ta' traspożizzjoni prevista mid-direttiva inkwistjoni nnifisha.
- 96 F'dan il-każ, huwa paċifiku li, fid-data ta' traspożizzjoni prevista fl-Artikolu 67 tad-Direttiva 2015/849, jiġifieri s-26 ta' Ġunju 2017, l-Irlanda ma kinitx adottat il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi neċessarji sabiex tiżgura t-traspożizzjoni ta' din id-direttiva u, għaldaqstant, ma kinitx ikkomunikat il-miżuri ta' traspożizzjoni tagħha lill-Kummissjoni. B'hekk in-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu inkwistjoni, li ntemm biss fit-3 ta' Diċembru 2019 u għaldaqstant ġimgha qabel is-seduta, komplata matul kważi sentejn u nofs.
- 97 It-tielet nett, fir-rigward tal-kapaċità ta' hlas tal-Istat Membri inkwistjoni, mill-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja jirriżulta li jeħtieġ li jittiehed inkunsiderazzjoni l-iżvilupp reċenti tal-prodott gross domestiku (GDP) ta' dan l-Istat Membru, hekk kif jirriżulta fid-data tal-eżami tal-fatti mill-Qorti tal-Ġustizzja (ara, b'analogija mal-Artikolu 260(2) TFUE, is-sentenza tat-12 ta' Novembru 2019, Il-Kummissjoni vs L-Irlanda (Park Eoliku ta' Derrybrien), C-261/18, EU:C:2019:955, punt 124 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 98 Fid-dawl taċ-ċirkustanzi kollha ta' din il-kawża u b'rigward tas-setgħa diskrezzjonali rrikonoxxuta lill-Qorti tal-Ġustizzja fl-Artikolu 260(3) TFUE, li jipprevedi li fir-rigward tal-hlas ta' somma f'daqqa impost minnha, din ma tistax teċċedi l-ammont indikat mill-Kummissjoni, hemm lok li jiġi kkunsidrat

li l-prevenzjoni effettiva tar-repetizzjoni futura ta' ksur analogu għal dak tal-Artikolu 67 tad-Direttiva 2015/849 u li jaffettwa l-effettività sħiħa tad-dritt tal-Unjoni hija tali li tirrikjedi l-impożizzjoni ta' hlas ta' somma f'daqqa li l-ammont tagħha għandu jiġi ffixat għal EUR 2 000 000.

- ⁹⁹ Konsegwentement, jeħtieġ li l-Irlanda għandha tiġi kkundannata thallas lill-Kummissjoni somma f'daqqa li tammonta għal EUR 2 000 000.

Fuq l-ispejjeż

- ¹⁰⁰ Skont l-Artikolu 138(1) tar-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti tal-Ġustizzja, il-parti li titef il-kawża għandha tiġi kkundannata għall-ispejjeż, jekk dawn ikunu ntalbu. Peress li l-Irlanda tilfet, hemm lok li tiġi kkundannata għall-ispejjeż kif mitlub mill-Kummissjoni.
- ¹⁰¹ Konformement mal-Artikolu 140(1) ta' dawn ir-regoli, li jipprovi li l-Istati Membri li intervjenew fil-kawża għandhom ibatu l-ispejjeż rispettivi tagħhom, ir-Repubblika tal-Estonja u r-Repubblika Franċiża għandhom ibatu l-ispejjeż rispettivi tagħhom.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (Awla Manja) taqta' u tiddeċiedi:

- 1) Billi ma adottatx, fl-iskadenza tat-terminu mogħti fl-opinjoni motivata tat-8 ta' Marzu 2018, il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi kollha neċessarji sabiex tikkonforma ruhha mad-Direttiva (UE) 2015/849 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Mejju 2015 dwar il-prevenzjoni tal-użu tas-sistema finanzjarja għall-finijiet tal-ħasil tal-flus jew il-finanzjament tat-terroriżmu, li temenda r-Regolament (UE) Nru 648/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, u li tħassar id-Direttiva 2005/60/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u d-Direttiva tal-Kummissjoni 2006/70/KE u, għalhekk, billi ma kkomunikatx dawn id-dispożizzjonijiet lill-Kummissjoni, l-Irlanda naqset milli twettaq l-obbligi tagħha taħt l-Artikolu 67 tad-Direttiva 2015/849.**
- 2) L-Irlanda hija kkundannata thallas lill-Kummissjoni Ewropea somma f'daqqa li tammonta għal EUR 2 000 000.**
- 3) L-Irlanda hija kkundannata għall-ispejjeż.**
- 4) Ir-Repubblika tal-Estonja u r-Repubblika Franċiża għandhom ibatu l-ispejjeż rispettivi tagħhom.**

Firem